

УДК 373.3.091.12.011.3-051:005.336.2

СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ

Зубцова Юлія Євгенівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної та початкової освіти
Запорізький національний університет
zubtsova22@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-2366-796X>

Мета. Теоретично обґрунтувати проблему впровадження діяльнісного підходу в освітній процес та окреслити шляхи підвищення готовності вчителів початкових класів до його реалізації. **Методи.** Під час наукового пошуку було використано методи аналізу психолого-педагогічної літератури, узагальнення підходів до визначення ключових понять; систематизації емпіричної інформації; методи порівняльного аналізу; інтерпретації та узагальнення фактів. **Результати.** Психологічна готовність як психічний стан та стійка характеристика особистості проявляється на тлі загальної активності суб'єкта та формується в процесі діяльності. У контексті впровадження діяльнісного підходу в освітній процес початкової школи важливою є готовність учителя до інноваційної діяльності, яка має стати для нього внутрішньою потребою та набути стійкого і дієвого характеру. Діяльнісний підхід має бути спрямований на формування у дітей ключових компетентностей, наскрізних умінь та вимагає від педагога усвідомлення особливостей змісту навчальної діяльності, її закономірностей, механізмів та етапів формування навчальних дій. У межах упровадження діяльнісного підходу вчителі мають забезпечити мотивацію навчально-пізнавальної діяльності; заохочувати ставити відкриті запитання; навчити учнів оперувати знаннями та вибирати способи дій; формувати вміння ставити перед собою цілі, знаходити варіанти вирішення завдання; навчити здійснювати рефлексивну оцінку дій. Шляхами підвищення рівня готовності вчителів до впровадження діяльнісного підходу визначено: формування у вчителів мотивації щодо застосування діяльнісного підходу в освітньому процесі; підвищення рівня обізнаності щодо шляхів реалізації діяльнісного підходу; забезпечення науково-методичного супроводу впровадження діяльнісного підходу. **Висновки.** Готовність педагога до впровадження діяльнісного підходу – це інтегративна якість особистості, що включає знання про особливості та шляхи реалізації діяльнісного підходу; стійку мотивацію до його впровадження; уміння та навички, які забезпечують підвищення активності молодших школярів в освітньому процесі, формування компетентностей та наскрізних умінь.

Ключові слова: діяльнісний підхід, готовність, компетентність, учитель початкових класів.

THE ESSENCE AND CONTENT OF THE READINESS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS TO IMPLEMENT THE ACTIVITY APPROACH

Zubtsova Yuliia Yevgenivna,
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Preschool and Primary School
Zaporizhzhia National University
zubtsova22@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-2366-796X>

Purpose. Scientifically substantiate the problem of implementation of activity approach into the educational process and outline ways to increase the readiness of primary school teachers for its implementation. **Methods.** During the scientific research, methods of analysis of psychological and pedagogical literature, generalization of approaches to the definition of key concepts were used; systematization of empirical information; methods of comparative analysis; interpretation and synthesis of facts. **Results.** Psychological readiness as a mental state and a stable characteristic of the personality is manifested in the background of the general activity of the subject and is formed in the process of activity. In the context of introducing an activity approach to the educational process of primary school, teacher's readiness for innovation is important, it should become an internal need for them and acquire a stable and effective character. The activity approach should be focused on the formation of key competencies and cross-cutting skills in children and requires the teacher to be aware of the features of the content of educational activities, its laws, mechanisms and stages of the formation of educational activities. As part of the implementation of the activity approach, teachers should provide

motivation for educational and cognitive activity; encourage open-ended questions; teach students to operate with knowledge and choose ways of action; form the ability to set goals, find solutions to the problem; teach to carry out a reflexive assessment of actions. Ways to increase the level of teachers' readiness to implement the activity approach are: formation of teachers' motivation to apply the activity approach in the educational process; raising awareness of ways to implement the activity approach; providing scientific and methodological support for the implementation of the activity approach. **Conclusions.** The readiness of the teacher to implement the activity approach is an integrative quality of the individual, including knowledge about the features and ways of implementation of activity approach; stable motivation for its implementation; skills and abilities that ensure an increase in the activity of younger students in the educational process, formation of competencies and cross-cutting-skills.

Key words: activity approach, readiness, competence, primary school teacher.

Вступ. Інтеграція України до європейського освітнього простору вимагає змін підходів до навчання здобувачів. У практиці закладів загальної середньої освіти набуває поширення діяльнісний підхід до організації освітнього процесу, який передбачає підвищення рівня активності учнів. Відповідно, упровадження діяльнісного підходу у початкову школу потребує готовності вчителів початкових класів, які мають усвідомити, що їхнє основне завдання полягає у розвитку особистості, формуванні компетентностей та наскрізних умінь, що визначатимуть якість початкової освіти здобувачів. Учителі початкових класів, які закладають фундамент для подальшої освіти, мають так спрямувати свою професійну діяльність, щоб не транслювати та повідомляти готові знання, а організувати «відкриття» їх учнями, визначаючи разом із ними навчальні цілі.

Аналіз нормативно-правової бази початкової освіти, упровадження європейських практик переконають, що має змінитися як освітнє середовище навчального закладу, так і принципи та механізми здійснення педагогічної діяльності. Так, учитель початкових класів має бути готовим до постійного оновлення змісту освіти, що потребує вдосконалення способів професійної діяльності, оволодіння сучасними технологіями (у тому числі інформаційними), формами, методами та прийомами навчання.

Разом із тим учителі, які мають значний досвід роботи, часто не бажають об'єктивно оцінити свою педагогічну діяльність, важко адаптуються до нововведень, мають інертне мислення та завищену самооцінку, використовують «перевірені часом», але застарілі методи роботи. Це посилюється негативними чинниками, які не залежать від учителя, а саме: відсутністю належних умов праці в закладі освіти, недостатнім матеріальним стимулюванням та соціальною оцінкою, виконанням завдань адміністрації поза межами своїх функціональних обов'язків.

Теоретичне обґрунтування проблеми. У Концепції розвитку педагогічної освіти наголошено, що конкурентоспроможність

педагога визначається його професіоналізмом та залежить, серед іншого, від власної мобільності, особистої відповідальності за неперервний професійний розвиток, налаштованості на сприйняття нового, здатності до інноваційних пошуків тощо (Концепція, 2018). Успішна професійна діяльність педагогічного працівника вимагає безперервного навчання в умовах динамічних змін та здатності адаптуватися до них.

Питання впровадження діяльнісного підходу в початковій школі є предметом дослідження таких науковців, як: І. Андрущенко, С. Безбородих, О. Бігич, П. Копосов, Т. Молнар, Р. Паркер, Т. Пушкарьова, Б. Томсон, О. Топузов, І. Шумілова та ін. Проблему готовності педагогічних працівників до інновацій, неперервної професійної освіти, питання професійного розвитку, формування педагогічної майстерності розглядали: В. Андрущенко, Н. Бібік, В. Бондар, Н. Гузій, Т. Гура, І. Зязюн, В. Кремень, Н. Кузьміна, Л. Коваль, О. Кучерявий, Н. Ларіонова, В. Моляко, Н. Ничкало, О. Онопрієнко, О. Пехота, О. Савченко, С. Сисоєва, В. Семиченко, В. Сластьонін, Л. Хомич, Л. Хоружа та ін. На змісті готовності педагогів до професійної діяльності в умовах запровадження Концептуальних засад реформування середньої освіти «Нова українська школа» акцентують увагу В. Вітюк, Н. Кічук, Н. Ларіонова, Н. Мельник, О. Онопрієнко, О. Рома та ін. Науковцями проаналізовано структуру та зміст готовності до діяльності, обґрунтовано умови, що впливають на стійкість готовності.

Методологія та методи. Під час наукового пошуку було використано методи аналізу психолого-педагогічної літератури, узагальнення підходів до визначення понять «готовність», «готовність до педагогічної діяльності», «готовність до інноваційної діяльності»; систематизації емпіричної інформації щодо досвіду підготовки вчителів до впровадження діяльнісного підходу; методи порівняльного аналізу нормативно-правових документів; інтерпретації та узагальнення фактів.

Результати та дискусії. Виникнення дефініції «готовність» було викликано потребою визначення можливостей особистості до виконання певної діяльності. Готовність виникає на тлі загальної активності суб'єкта і функціонує до та в процесі його професійної діяльності. Традиційно у психолого-педагогічній літературі виділяють два підходи до розуміння цього поняття, які доповнюють одне одного:

1) функціональний (розуміння готовності як певного психічного стану);

2) особистісний (розуміння готовності як певної властивості або системи властивостей та якостей особистості, які є умовою успішності діяльності).

Психологічна готовність і як психічний стан, і як стійка характеристика особистості проявляється та формується в процесі діяльності. Ба більше, готовність являє собою функціональну систему, яка на основі випереджуючого збудження забезпечує налаштування організму та подальшу доцільну поведінку відповідно до умов і поставлених завдань (Гура, Михайличенко, 2019). В. Москалець зауважує, що саме готовність сприяє успішній діяльності особистості та забезпечує її високий рівень (Москалець, 2014).

Готовність педагога до професійної діяльності зумовлюється її змістом та особливостями. Так, «готовність до педагогічної діяльності» І. Коновальчук розглядає як інтегративне утворення особистості, що забезпечує цілісність функціонування та регуляції інтелектуальних, емоційних, мотиваційних, вольових та психофізіологічних процесів як умови успішності реалізації професійних функцій і до структури психологічної готовності включає мотиваційний, пізнавально-операційний, емоційний, вольовий компоненти та професійно важливі якості особистості (Коновальчук, 2011).

У контексті впровадження діяльнісного підходу в освітній процес початкової школи важливим є розуміння готовності вчителя до інноваційної діяльності, що є складовою частиною готовності до педагогічної діяльності. Готовність до інноваційної діяльності співвідноситься з особистісними структурами педагога.

Так, визначаючи готовність до інноваційної діяльності як основу активної професійної позиції педагога, І. Дичківська наголошує на важливості наявності мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії (Дичківська, 2011). Готовність науковиця розглядає як внутрішню силу та включає

в її структуру різноманітні якості, властивості, знання, навички особистості.

О. Цюняк називає готовність учителя до інноваційної діяльності показником його здатності нетрадиційно вирішувати освітні проблеми та пропонує таке тлумачення цього поняття: «Особистісний стан сучасного учителя, який передбачає наявність у нього знань про зміст інноваційної діяльності, мотивів до інноваційної діяльності, умінь аналізувати результати власної інноваційної діяльності, здатності до творчості та новаторства». На переконання науковиці, готовність педагогів до інноваційної діяльності проявляється, до прикладу, в ефективному використанні педагогічного досвіду в нових умовах, опануванні інноваційних наукових розробок, володінні ефективними способами досягнення педагогічних цілей тощо (Цюняк, 2020).

Під психологічною готовністю вчителя до оволодіння інноваційними технологіями О. Шевчишена розуміє інтегральне утворення особистості, що характеризується специфічним поєднанням професійних знань і вмінь педагога з високим рівнем мотивації до засвоєння нововведень та формування культури самоаналізу щодо застосування інноваційних освітніх технологій у контексті освітнього процесу. Ми погоджуємося із науковицею в тому, що інноваційна діяльність учителя має стати для нього внутрішньою потребою та набути стійкого і дієвого характеру. Авторка характеризує педагога, що має високий рівень психологічної готовності до інноваційної діяльності, як такого, що прагне здійснювати осмислення психолого-педагогічних інновацій (наприклад, обмінюючись досвідом із педагогічною спільнотою), бере участь у їх створенні, здійснює апробацію інновацій в освітньому процесі та ін. (Шевчишена, 2014).

Н. Ларіонова, яка звужує категорію готовності загалом до «готовності вчителя початкових класів до роботи в умовах НУШ» зокрема, визначає це поняття як «складне інтегративне новоутворення особистості педагога, сутнісними характеристиками якого є спрямованість на інноваційний підхід до організації освітнього процесу, методична креативність, здатність до побудови індивідуальної траєкторії особистісно-професійного розвитку в контексті мети, завдань і змісту реформування загальної середньої освіти». У структурі готовності авторка виділяє: ціннісно-сенсовий компонент якого є стійке переконання та позитивно-ціннісне ставлення до реформування освіти; усвідомлення залежності успішного реформування від власної осо-

бистісно-професійної позиції та ін.; операційний компонент, який включає здатність ефективно реалізовувати нові ролі учителя; проектувати інноваційне освітнє середовище та здійснювати освітній процес на засадах інтегративного підходу; організувати контроль якості освітнього процесу на основі активного використання формульованого оцінювання; здатність до методичної креативності тощо; рефлексивний компонент включає здатність до професійного самовдосконалення, розвитку своїх творчих здібностей та ін. (Ларіонова, 2019).

Проблема готовності працюючих учителів до впровадження діяльнісного підходу перебуває на стадії експериментування і не стала предметом ґрунтовного наукового аналізу.

Так, досліджуючи питання діяльнісного підходу до організації навчального процесу в початковій школі, Т. Молнар зазначає, що вчитель має створити умови для розвитку в учнів бажання вчитися, використовувати узагальнені способи дій; також педагог має розвивати вміння застосовувати знання у стандартних і нестандартних ситуаціях та сприяти тому, щоб учні виявляли вольові якості (наполегливість, цілеспрямованість) у роботі. Науковиця наголошує на тому, що за таких умов учень має навчатися сам, оскільки навчально-пізнавальна діяльність має бути самостійною діяльністю з розв'язання особисто значущих проблем (Молнар, 2016).

Готовність учителів до реалізації діяльнісних методів навчання в системі післядипломної педагогічної освіти розуміється Т. Гурую, О. Кузнецовою, О. Ромою як складне особистісно-професійне утворення, системна інтегративна професійна якість, що детермінує здатність ефективно реалізовувати принципи діяльнісного підходу в освіті (Гура, Кузнецова, Рома, 2022). Отримані науковицями дані дослідження дали змогу визначити властивості та якості особистості, які є психологічними передумовами для розвитку готовності педагогів до впровадження діяльнісних методів навчання, а саме: інноваційність, готовність до змін, відкритість до нового досвіду, толерантність, креативність, комунікативні якості, організаторські здібності, емоційність, рефлексивність.

Діяльнісний підхід, наголошує О. Рома, вимагає від учителя початкових класів усвідомлення особливостей змісту навчальної діяльності молодших школярів, її закономірностей, механізмів та етапів формування навчальних дій. Для успішної реалізації вчителем початкових класів ігрових методів навчання він має бути зорієнтованим на

формування у дітей ключових компетентностей та м'яких умінь. Педагог має усвідомлювати сутність ігрових методів навчання (які дослідниця розуміє як один зі шляхів реалізації діяльнісного підходу) та їх значення для всіх сфер розвитку дитини; бути гнучким, активним, застосовувати демократичний стиль взаємодії з учнями тощо (Рома, 2020).

О. Рома визначає три компоненти готовності вчителів початкових класів до реалізації ігрових методів навчання засобами LEGO®:

а) ціннісний, який є системоутворювальним та інтегрувальним і серед іншого включає позитивне ставлення до гри та ігрових освітніх методів, позитивну мотивацію педагогічної та ігрової діяльності, позитивне ставлення до необхідності зміни власної педагогічної діяльності;

б) когнітивний, що включає комплексні, системні, дієві та наукові знання щодо сутності та особливостей ігрової діяльності дитини, методів активізації ігрової діяльності у навчанні; вимог до ігрового освітнього середовища тощо;

в) конструктивний, який складається з професійних умінь як засвоєних фахівцем комплексних способів реалізації ігрових методів навчання засобами LEGO® (Рома, 2020).

П. Копосов відзначає цінність умінь вчителя самому виявляти ініціативу і будувати освітній процес так, щоб учні були постійно залучені до спільної діяльності, а також наголошує на важливості формування у вчителів ціннісного ставлення до гри та ігрових методів навчання та усвідомлення того, що гра дає змогу зберегти дитинство, реалізовувати компетентнісне навчання та здоров'язбережувальний підхід в освітньому процесі (Копосов, 2021).

Таким чином, у межах упровадження діяльнісного підходу вчителі мають пробудити у кожного учня пізнавальну активність, допитливість, прагнення мислити та робити самостійні висновки і мають:

- забезпечити мотивацію навчально-пізнавальної діяльності;
- заохочувати ставити відкриті запитання;
- уміти керувати навчально-пізнавальною діяльністю молодших школярів;
- навчити учнів оперувати знаннями та вибирати способи дій;
- формувати вміння ставити перед собою цілі, знаходити варіанти вирішення завдання, приймати рішення, самостійно долати труднощі;
- навчити здійснювати рефлексивну оцінку дій, їхніх результатів та відповідно коригувати власну діяльність.

Шляхи підвищення рівня готовності працюючих учителів до впровадження діяльничого підходу, на нашу думку, полягають у:

1) формуванні в учителів мотивації щодо застосування діяльничого підходу в освітньому процесі;

2) підвищенні рівня обізнаності щодо особливостей та принципів діяльничого підходу, методів, прийомів, стратегій його реалізації;

3) відвідуванні вчителями тренінгів, майстер-класів, практикумів, case-study, що проводяться на засадах діяльничого підходу та передбачають активне залучення педагогів, із метою власного опробування дієвих практик;

4) забезпеченні науково-методичного супроводу впровадження діяльничого підходу.

Висновки. Отже, специфіка педагогічної діяльності на етапі реформування системи освіти загалом та початкової зокрема потребує визначення сутності готовності вчителів до впровадження діяльничого підходу. На нашу думку, готовність педагога до впровадження діяльничого підходу – це інтегративна якість особистості, що включає знання про особливості та шляхи реалізації діяльничого підходу; стійку мотивацію до його впровадження; уміння та навички, які забезпечують підвищення активності молодших школярів в освітньому процесі, формування компетентностей та наскрізних умінь.

Важливим якістьми, що забезпечують готовність педагогів до впровадження діяльничого підходу, нами визначено такі, як інноваційність, готовність до змін, гнучкість, власна мобільність, відкритість до нового, активність, адаптованість, креативність.

Вивчення проблеми готовності працюючих учителів до впровадження діяльничого підходу переконує у тому, що педагоги мають вибирати способи підвищення активності навчально-пізнавальної діяльності учнів, що зумовлені вимогами Професійного стандарту та суспільного запиту до вчителів як агентів змін. Така готовність, як стан налаштування до діяльності та сукупність особистісних якостей, стане умовою підвищення компетентності щодо впровадження діяльничого підходу. Ефективність впровадження діяльничого підходу залежить не лише від обізнаності педагога щодо

його основних засад, а й передусім від особистісної готовності здійснювати освітню діяльність у контексті діяльничого підходу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гура Т., Кузнєцова О., Рома О. Готовність українських педагогів до впровадження європейських практик у шкільну освіту: психологічні передумови та особливості розвитку. *Вісник Львівського університету. Серія «Психологічні науки»*. 2022. Спецвипуск. С. 23–31.
2. Гура Т.В., Михайличенко В.Є. Психологічна готовність: сутність, зміст і способи активізації. *Проблеми сучасної психології*. 2019. № 2(16). С. 43–48.
3. Дичківська І.М. Готовність до інноваційної діяльності у структурі професійно-особистісної підготовки педагога. *Наука і освіта*. 2011. № 5. С. 13–15.
4. Коновальчук І. Психологічні аспекти готовності учителів до інноваційної діяльності. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2011. Вип. 4. Ч. 1. С. 155–161.
5. Концепція розвитку педагогічної освіти : Наказ МОН № 776 від 17.07.2018. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5b7/bb2/dcc/5b7bb2dcc424a809787929.pdf> (дата звернення: 10.06.2023).
6. Копосов П.Г. Нова українська школа: дидактичні особливості організації навчально-ігрової діяльності учнів 1–2-х класів : навчально-методичний посібник. Харків : Фабула, 2021. 160 с.
7. Ларіонова Н.Б. Модель науково-методичного супроводу формування готовності вчителя початкових класів до роботи в умовах Нової української школи закладами післядипломної педагогічної освіти. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2019. № 1(324). Ч. II. С. 158–165.
8. Молнар Т. Діяльничий підхід до організації навчального процесу в початковій школі. *Молодь і ринок*. 2016. № 1(132). С. 76–79.
9. Москалець В.П. Проблема вивчення поняття «готовність до професійної діяльності» у психології. *Вісник Національного університету оборони України*. 2014. № 4(41). С. 268–273.
10. Рома О. Підготовка вчителів початкової школи в системі післядипломної освіти до реалізації ігрових методів навчання засобами Lego : дис. ... канд. пед. н. : 13.00.04. Запоріжжя, 2020. 280 с.
11. Цюняк О. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість сучасного учителя. *Професійна і неперервна освіта: Польсько-український науковий щорічник*. Варшава, 2020. С. 137–149.
12. Шевчишена О.В. Формування психологічної готовності вчителя до оволодіння інноваційними технологіями в контексті модернізації сучасної освіти. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія II: Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління*. 2014. Вип. 18. С. 82–90.

REFERENCES

1. Hura T., Kuznietsova O., Roma O. (2022) Hotovnist ukrainskykh pedahohiv do vprovadzhenia yevropeiskykh praktyk u shkilnu osvitu: psykholohichni peredumovy ta osoblyvosti rozvytku [Readiness of Ukrainian teachers to implement European practices in school education: psychological prerequisites and features of development]. Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia psykholohichni nauky. Spetsvypusk [in Ukrainian].
2. Hura T.V., Mykhailychenko V.Ye. (2019) Psykholohichna hotovnist: sutnist, zmist i sposoby aktyvizatsii [Psychological readiness: essence, content and methods of activation]. Problemy suchasnoi psykholohii : zb. nauk. pr. / hol. redkol. S.D. Maksymenko; In-t psykholohii im. H.S. Kostiuka NAPN Ukrainy. Zaporizhzhia: ZNU. № 2 (16). [in Ukrainian].
3. Dychkivska I.M. (2011) Hotovnist do innovatsiinoi diialnosti u strukturi profesiino-osobystisnoi pidhotovky pedahoha [Readiness for innovative activity in the structure of the teacher's professional and personal training]. Nauka i osvita. № 5 [in Ukrainian].
4. Konovalchuk I. (2011) Psykholohichni aspekty hotovnosti uchyteliv do innovatsiinoi diialnosti [Psychological aspects of teachers' readiness for innovative activities]. Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia: zbirnyk naukovykh prats Umanskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Pavla Tychyny. Uman: PP Zhovtyi O.O. Vypusk 4. Chastyna 1 [in Ukrainian].
5. Kontsepsiia rozvytku pedahohichnoi osvity [Concept of development of pedagogical education]: nakaz MON № 776 vid 17.07.2018. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5b7/bb2/dcc/5b7bb2dcc424a809787929.pdf> [in Ukrainian].
6. Kuposov P.H. (2021) Nova ukrainska shkola: dydaktychni osoblyvosti orhanizatsii navchalno-ihrovoi diialnosti uchniv 1–2 klasiv [The new Ukrainian school: didactic features of the organization of educational and play activities of students of grades 1–2]. Kharkiv : Vyd-vo «Fabula» [in Ukrainian].
7. Lariionova N.B. (2019) Model naukovo-metodychnoho suprovodu formuvannia hotovnosti vchytelia pochatkovykh

klasiv do roboty v umovakh Novoi ukrainskoi shkoly zakladamy pisliadyplomnoi pedahohichnoi osvity [A model of scientific and methodological support for the formation of the readiness of elementary school teachers to work in the conditions of the New Ukrainian School by institutions of postgraduate pedagogical education]. Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka. № 1(324). Ch. II [in Ukrainian].

8. Molnar T. (2016) Diialnisnyi pidkhid do orhanizatsii navchalnoho protsesu v pochatkovii shkoli [An active approach to the organization of the educational process in primary school]. Molod i rynok. № 1(132) [in Ukrainian].

9. Moskalets V.P. (2014) Problema vyvchennia poniattia «hotovnist do profesiinoi diialnosti» u psykholohii [The problem of studying the concept of «readiness for professional activity» in psychology]. Visnyk Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy. № 4(41) [in Ukrainian].

10. Roma O. (2020) Pidhotovka vchyteliv pochatkovoï shkoly v systemi pisliadyplomnoi osvity do realizatsii ihrovykh metodiv navchannia zasobamy Lego [Training of primary school teachers in the post-graduate education system to implement game-based learning methods using Lego]. Zaporizhzhia [in Ukrainian].

11. Tsiuniak O. (2020) Hotovnist do innovatsiinoi diialnosti yak vazhlyva profesiina yakist suchasnoho uchytelia [Readiness for innovative activity as an important professional quality of a modern teacher]. Profesiina i neperervna osvita: Polsko-ukrainskyi naukovyi shchorichnyk. Varshava [in Poland].

12. Shevchyshena O.V. (2014) Formuvannia psykholohichnoi hotovnosti vchytelia do ovolodinnia innovatsiinymy tekhnolohiiamy v konteksti modernizatsii suchasnoi osvity [Formation of the teacher's psychological readiness to master innovative technologies in the context of modernization of modern education]. Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Seriiia 11 : Sotsiolohiia. Sotsialna robota. Sotsialna pedahohika. Upravlinnia. Vyp. 18 [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 26.06.2023.
The article was received 26 June 2023.*